نگاه

راهی که برای پیشروی در دریاها رفتیم

عینیت دادن به مفهوم خواستن توانستن است، از ویژگی‌های انقلاب اسلامی است. تاریخ چندصدساله دریایی ایران تا قبل از انقلاب نشـــان می‌دهد با وجود قدمت دریانوردی و کشتی‌های جنگی زیر پرچم ایران، هیچ یک از این کشتی‌ها را ما نساختیم و همواره برای داشـــتن آنها محتاج بیگانه بودیم. بعد از گذشت ۴۴سال از پیروزی انقلاب خواستیم که خود بسازیم و ساختیم. زیر دریاها رفتیم و اکنون به کشوری تبدیل شده‌ایم که می‌تواند ناو و ناوشکن بسازد و حتی پا را فراتر گذاشته و خیز ساخت ناو هواپیمابر بردارد؛ مسیری که به ســـختی از آن عبور کردیم اما سربلند بیرون آمدیم. در این گزارش به واکاوی مسیر رفته پرداخته‌ایم و به توان متخصصانمان باور پیدا کرده‌ایم.

۱۳۷۱
تعمیر زیردریایی‌ها

حضور زیر دریاها همواره از رویاهای بشر بوده است. پس از پایان جنگ تحمیلی ۳فروند زیردریایی رده کیلو (Kilo) از روسیه خریداری شد که در دهه ۱۹۹۰ به ایران تحویل داده شدند. با گذشت چند سال از ورود این زیردریایی‌ها، تا قبل از شهریورماه ۱۳۷۱ یک فروند از آنها به‌دلیل نیاز به تعمیرات غیرعملیاتی شد. غربی‌ها نیز با تحریم سنگین نیروی دریایی تلاش کردند تا ناوگان دریایی کشور را فرسوده و از مدار بهره‌برداری خارج کنند لذا کمکی به انجام تعمیرات اساسی این زیردریایی که در کلاس خود یکی از زیردریایی‌های سنگین نظامی به شمار می‌رود نکردند. با این حال، متخصصان نیروی دریایی و شرکت‌های فعال در این حوزه کار تعمیرات اساسی این زیردریایی غول پیکر را انجام دادند و با به آب انداخته شدن زیردریایی طارق ۹۰۱ با دستور رهبر انقلاب عملا ایران جزو کشورهایی شد که به دانش لازم برای تعمیرات اساسی زیردریایی‌ها دست پیدا کرده است؛ تعمیراتی که اگر قرار بود در خارج از کشور انجام شود علاوه بر طولانی‌تر بودن روند آن، ۵۰میلیون دلار گران‌تر می‌شد.

۱۳۷۶
یک فرمان تاریخی

سال ۱۳۷۶ را می‌توان نقطه عطف بزرگی در تاریخ دریانوردی کشور به‌شمار آورد. تا پیش از این همه ناوگان دریایی ایران از کشورهای مختلف تامین شده بود. ایران تنها قادر بود سامانه‌های این تجهیزات را به روز کند و عملا توانمندی‌ای برای ساخت ناو، ناوشکن و حتی ناوچه نداشت. چنین ضعفی در نیروی دریایی و تحریم‌های مستمر غربی‌ها مسئولان ارشد نظام را به لحظه تصمیم‌ساز و تاریخی نزدیک کرد. فرمانده معظم کل قوا در بازدید از کارخانه‌های نیروی دریایی دستور ساخت یک ناوشکن تمام ایرانی را با ویژگی حمل بالگرد و پرتاب موشک صادر کردند؛ دستوری که نصب‌العین فرماندهان نظامی کشور شد و آنان را مصمم کرد تا به این فرمان تاریخی رنگ واقعیت ببخشند.

۱۳۸۵
نهنگ؛ زیردریایی خاص ایران

شرایط محیطی خلیج‌فارس با عمق چندده‌متر، تنگه هرمز و آب‌های ساحلی ایران، نیازمند زیردریایی‌ای با طراحی خاص خود بود. زیردریایی «نهنگ» نخستین زیردریایی‌ای بود که در داخل با مشارکت وزارت دفاع و دانشگاه‌ها در سال ۱۳۸۵ به‌ثمر رسید و به‌عنوان گام اول، به‌صورت تحقیقاتی وارد خدمت در نداجا شد. برای ساخت این زیردریایی، بیش از یک‌دهه کار تحقیقاتی، عملیاتی و میدانی انجام شده و بعدها با تجهیز شدن آن به امکانات مدرن توان رزم آن ارتقا یافت و قدرت مانور ایران زیر دریاها در منطقه خلیج‌فارس افزایش بیشتری پیدا کرده است چراکه زیردریایی‌های دیگر به‌دلیل بزرگ‌تر بودن و سنگین‌تر بودن امکان مانور چندانی در آب‌های خلیج‌فارس نداشتند.

۱۳۸۸
۳۰بهمن ۱۳۸۸ و تحقق نخستین فرمان

با صرف میلیون‌ها نفرساعت کار علمی و تخصصی و نیز اجرای طرح‌های عملیاتی مختلف، در نهایت ناوشکن جماران با صرف هزینه‌ای بالغ بر ۵۰میلیارد تومان اعتبار ساخته شد. بسیاری از کشورها این واقعیت را که ایران قادر به ساخت ناوشکن شده است با دیده تردید نظاره می‌کردند و آن را باور نداشتند. حتی مدعی شدند که ناوشکن جماران یک ماکت است و ناو واقعی نیست. با عملیاتی شدن ناوشکن جماران در دریای سرخ، فرمان فرمانده معظم کل قوا برای ساخت ناوشکنی با ویژگی‌های خاص محقق شد و ایران به جمع کشورهایی پیوست که از چنین دانشی برخوردارند.

۱۳۹۷
فاتح تمام ایرانی

۲۶سال بعد از رسیدن ایران به توانایی تعمیر زیردریایی در کشور وقت آن فرارسیده بود که ایرانیان خود زیردریایی بسازند تا بتوانند با تکیه بر آن اعماق اقیانوس‌ها و دریاها را درنوردند؛ اقدامی که گرچه مشخص نیست از چه زمانی شروع شد اما محصول نهایی خود را در بهمن‌ماه ۱۳۹۷ با ساخت و رونمایی از زیردریایی فاتح که به‌دست متخصصان ایرانی و بدون دخالت بیگانگان ساخته شد نشان داد؛ زیردریایی‌ای که وزارت دفاع آن را ساخت و به ناوگان جنوبی ایران تحویل داد تا بتواند ماموریت‌های زیرسطحی خود را اجرا کند.

۱۴۰۱
پیشرفت‌ها یکی پس از دیگری

روند توسعه و افزایش توانمندی‌های نیروی دریایی به موارد پیش گفته شده محدود نمی‌شود. این روند با آغاز روند طراحی زیردریایی بعثت، ساخت ناوشکن دنا، مین شکار شاهین و ناو شهید مهدوی به‌عنوان بزرگ‌ترین کشتی ایرانی و حتی ساخت ناوهواپیمابر که این روزها اخبار بسیاری درباره آن به گوش می‌رسد نشان می‌دهد ایران در زمینه تقویت و توسعه ناوگان دریایی خود تلاش مضاعفی کرده است و عزم خود را برای تبدیل شدن به یکی از قدرت‌های منطقه غرب آسیا در دریا جزم کرده است.

پیام صلح و اقتدار در دریا

نیروی دریایی راهبردی ارتش چگونه از منافع ایران در دریاها حفاظت و مراقبت می کند؟

گزارش
حمیدرضا بوجاریان
خبرنگار

نیروی دریایی راهبردی ارتش جمهوری اسلامی ایران در سال‌های پس از پایان جنگ تحمیلی، با رویکرد خودکفایی و در کنار آن نوآوری، نسبت به طراحی و ساخت انواع ناوچه، ناو، ناوشکن، کشتی‌های جنگی و نیز زیردریایی اقدام کرده است. با گذشت سال‌ها از طراحی و اجرای برنامه‌های متنوع برای ساخت این تجهیزات، اکنون نیروی دریایی از طیف وسیعی از جنگ‌افزارها و سیستم‌های بازدارنده در عرصه رزم دریایی برخوردار شده که این موضوع سبب شده از ایران به‌عنوان یکی از کشورهای قدرتمند در حوزه دریا و نیز تولید دانش برای ساخت تجهیزات دریایی یاد کنند. اما تجهیزات بازدارنده و دفاعی کشورمان در نیروی دریایی راهبردی ارتش جمهوری اسلامی ایران شامل چه مواردی است و این نیرو چگونه قادر است از منافع ایران در دریا دفاع کند؟ در این گزارش به این سؤالات پاسخ داده‌ایم و بخشی از آنچه امکان انتشار و رسانه‌ای شدن آن صرفا در حوزه ارتش جمهوری اسلامی ایران وجود دارد را در اختیارتان گذاشته‌ایم.

ناوشکن جماران

ناوشکن جماران، ناو سرفرماندهی ناوگان جنوب ایران است. جماران نخستین ناوشکن ایران است که سال ۱۳۸۸ تحویل نیروی دریایی ایران شد و نخستین ناوشکنی است که باند فرود بالگرد دارد. با ساخته شدن این ناوشکن به دست متخصصان ایرانی، ایران در میان ۱۰کشور سازنده ناوشکن‌های سنگین در دنیا قرار گرفته است. این ناوشـــکن از زمان تحویل به نیروی دریایی بیش از ۴۰ماموریت را فرماندهی کرده است. سرعت جماران بالغ بر ۳۰گره دریایی است. با ساخت این ناوشکن به‌عنوان نخستین تجربه ایرانی زمینه برای ساخت ناوشکن‌های ایرانی دیگر باز شـــد. تمام قطعات این ناوشکن با کمک صدها شرکت دانش‌بنیان، دانشگاه و مراکز تحقیقاتی ساخته شد. اکنون این ناوشکن به مرکز رزم پهپادی تبدیل شده و قادر است پهپادهای رزمی و شناسایی ارتش را در شمال اقیانوس هند فرماندهی و هدایت کند. برخورد جماران با ناوشکن آلبروک آمریکایی بود، در خلیج عدن رخ داد. در این حادثه کشتی آمریکایی تلاش می کند راه جماران را سد کند، اما جماران به راه خود ادامه می‌دهد و تا ۵۰متری آلبروک می‌رسد و بی‌اعتنا به این کشتی از کنار آن عبور می‌کند؛ بدون اینکه کشتی آمریکایی بتواند واکنشی از خود نشان دهد.

ناوشکن سهند

سهند با شـــماره بدنه ۷۴، سومین ناوشکن کلاس موج است که توسط نیروی دریایی طراحی و ساخته شده است. سهند پیشرفته‌ترین ناوشکن بومی خاورمیانه اســـت که دارای قابلیت تهاجمـــی و دفاعی دوبرابری نسبت به ناوشکن جماران، به‌روزرسانی پرتابگرهای اژدر، انواع توپ‌های ضدهوایی و ضدسطحی، سامانه موشکی سطح به سطح و سطح به هوا، سامانه دفاع نقطه‌ای، سامانه ضددریایی، قابلیت رادار گریزی، افزایش برد عملیاتی و قابلیت مانورپذیری بالایی است. سازه این ناوشکن شهریورماه سال ۱۳۹۱ رونمایی و آذرماه ســـال ۱۳۹۷ به آب انداخته شد. سرعت ناوشکن ســـهند ۲۵گره دریایی است. این ناوشـــکن توان رزم دفاعی ۱۵۰روزه در آب‌های خروشان را دارد.

ناودسته پهپادبر لاوان

نخستین ناودســـته پهپادبر نیروی دریایی با ارتقای توان هدایت و کنترل پهپاد از شناورهای سطحی و زیرسطحی ۲۱تیرماه ۱۴۰۱ به ناوگان نیروی دریایی راهبردی ارتش افزوده شد. این ناودســـته قادر است کار هدایت و راهبری پهپادهایی را که با هدف شناسایی و انهدام دشمن طراحی شده است تا برد هزار کیلومتر انجام دهد. پهپادهای مستقر در این ناودسته قادرند تا ۲۴ساعت مداومت پروازی داشته باشند. لاوان قادر است در کنار جماران که می‌تواند پهپادها را هدایت کند، خود نیز هدایتگر باشد و علاوه‌بر حمل پهپاد قادر است نیرو و تجهیزات سنگین شامل انواع تانک‌ها و زره‌پوش‌ها را نیز حمل کند. چنین توانایی‌ای برای نخستین‌بار در ناوگان نیروی دریایی غرب آسیا، در نیروی دریایی راهبردی ارتش ایجاد شده است.

بالگرد توفان-۲

در ســـاخت بالگرد توفان-۲ که در اختیـــار نیروی دریایی قرار گرفته اســـت، مجموعه‌ای ارزشـــمند از فناوری‌های بومی صنایع وابســـته به وزارت دفاع در حوزه‌های الکترونیک، اپتیک، لیزر و ســـلاح به‌کار گرفته شده که از آن جمله می‌توان به قدرت تهاجمی آن به‌واسطه قابلیت هدف‌گیری بسیار دقیق اشاره کرد. نکته جالب توجه این اســـت که تغییرات توفان-۲ شامل افزایش قدرت تهاجمی، هدف‌گیری دقیق، سامانه کنترل آتش دیجیتال و دید در شب، مدیریت هوشمند مرکزی سلاح و دوربین دید در شب و تصویربرداری با دقت بالای آن است که می‌تواند در عملیات پشتیبانی دفاعی و استراتژیک به‌کار گرفته شود. این بالگرد مجهز به سامانه کنترل راکت‌انداز دیجیتال و نمایشگر چندمنظوره است. این بالگرد با تجهیزات نصب‌شده و امکانات و قابلیت‌هایی که دارد، به نسل جدید بالگردهای کبرا که در آمریکا تولید و ساخته می‌شوند، شباهت بسیاری دارد.

پهپاد شناسایی «هما»

پهپادهای شناســـایی هما قادرند از عرشـــه زیردریایی طارق به پرواز درآیند. ایران بعد از آمریکا، چین و هند تنها کشوری در جهان است که می‌تواند پهپاد زیرسطحی را از سطح و زیرسطح آب به‌کار گیرد و با این کار، هدایت اژدرهای شـــلیک شده از سوی زیردریایی‌ها را برای اصابت دقیق به هدف انجام دهد. به‌دلیل رعایت مسائل امنیتی اطلاعات بیشـــتری درباره بـــرد «هما» و کارکردهای دیگری که این پهپاد دارد، منتشر نشده است.

زیردریایی غدیر

این زیردریایی از انواع زیردریایی‌های کلاس سبک ایران است که در شهریورماه سال ۸۵ با حضور مسئولان دفاعی کشورمان رونمایی شد. زیردریایی غدیر با طول حدود ۲۹متر و حدود ۲متر و ۷۵سانتی‌متر عرض در دسته زیرســـطحی‌های میدجت یا همان زیردریایی‌های کوچک با وزن زیر ۱۵۰تن قرار می‌گیرد کـــه می‌تواند در کمتر از ۳۰ثانیه از اســـکله جدا شود و با ســـرعت فراوان به عمق برود. این زیردریایی براساس شرایط خاص آب‌های خلیج‌فارس و دریای عمان طراحی شده است؛ شرایط خاص آب‌های خلیج‌فارس و پدیده‌های فیزیکی خاص آن از جملـــه چگالی بالای آب کـــه در ابتدای ورود زیردریایی‌های روسی (کلاس کیلو) به ایران مشکلاتی را در فصول گرم ســـال برای آنها ایجاد می‌کرد، در غدیر رفع شده است. قدرت جابه‌جایی سریع نیرو، رهگیری شـــناورهای سطحی و زیرسطحی دشمن، قابلیت شناسایی اهداف نظامی و حمل نیروهای تکاور و زمان ماندگاری مناسب زیر آب که با ابتکارات خاص ایرانی در غدیر ایجاد شـــده فراتر از حد و اندازه‌های این رده از زیرسطحی‌ها در دنیاست. غدیر علاوه بر این خصوصیات، به ســـامانه نوین پرتاب اژدر مجهز شده که گواه این موضوع شلیک جدیدترین اژدر ایرانی با نام والفجر اســـت و می‌تواند با دقت بالا اهداف حتی شـــناورهای چندین تن را شناسایی و به سمت آنها شـــلیک کند. غدیر قادر است از میدان شناسایی دستگاه‌های سونار و رادارها بگریزد.

زیردریایی فاتح

برای ســـاخت زیر دریایی فاتح، ۷۶فناوری روز به‌کار گرفته شـــد تا این زیردریایی یکی از مدرن‌ترین زیردریایی‌های کشـــور در ناوگان نیروی دریایی ارتش لقب بگیرد. زیردریایی فاتح ۱۲ سونار مختلف در انواع اکتیو و پسیو دارد که با اســـتفاده از آنها می‌تواند محیط اطراف را رصد کرده و عمق، سرعت و صوت را تشخیص دهد. ســـونارهای این زیردریایی این امکان را به فاتح می‌دهد تا علیه غواص‌های دشـــمن نیز عملیات انجام دهد. فاتح همچنین از سیستم ESM بهره می‌برد که در زیردریایی‌ها، کار تشخیص، شناســـایی و جهت‌یابی انواع امواج رادار و سیگنال‌های مخابراتی منتشر شده از کشتی‌ها، هواگردها، زیردریایی‌ها و سایر منابع را برعهده دارد. یکی دیگر از ویژگی‌های زیردریایی فاتح این اســـت که می‌تواند به‌دلیل ابعاد بدنه و پروانه، هوشـــمندی دستگاه‌ها و سامانه‌ها به‌عنوان یکی از تجهیزات تهاجمی وارد عملیات‌های چریکی شـــود. از دیگر ویژگی‌هایی که باعث می‌شـــود تا زیردریایی فاتح به‌عنوان یکی از تجهیزات مناســـب عرصه‌های نبرد وارد میدان شود، می‌توان به قابلیت مین‌ریزی در دریا، پهلوگیری در ســـواحل با عمـــق کم و جابه‌جاکردن نیروهای تکاوری اشاره کرد. فاتح اخیرا موفق شد زیردریایی اتمی آمریکا را که در سکوت کامل در حال نزدیک شدن به آب‌های سرزمینی ایران بود و قصد عبور از تنگه هرمز را داشت، وادار کند که روی سطح حرکت کند و مسیر تنگه را روی آب برود. این زیردریایی روی آب حرکت و مسیر خود را تصحیح کرد.

سامانه دفاع بومی «کمند»

سامانه «کمند» قابلیت شلیک ۴ تا ۷ هزار گلوله در دقیقه را دارد و می‌تواند علیه اهداف در ارتفاع و فاصله ۴ کیلومتری به‌صورت خودکار استفاده شود. ســـامانه کمند می‌تواند در مقابل موشک‌های کروز، اهداف هوایی و سطحی به‌کار گرفته شود. کار طراحی و ساخت این سلاح از سال ۲۰۱۵ به‌دست متخصصان کشـــورمان آغاز شد. این سیستم به‌عنوان آخرین خط دفاعی کشـــتی جنگی مقابل حمله اهداف هوایی مهاجم به‌ویژه موشک‌های ضدکشتی عمل می کند. از یک مسلسل گاتلینگ ۶لول ۲۰میلی‌متری ام ۶۱ والکان تشکیل می‌شود که تنظیم آتش آن توسط رادار انجام شده و روی یک برجک گردان با قابلیت چرخش ســـریع (۱۱۵درجه در ثانیه) نصب شده است. این سیستم قادر به شـــلیک گلوله‌های تنگستن (کرومی) یا اورانیوم ضعیف شده برای نفوذپذیری بیشتر و گلوله‌های ساب کالیبر با هسته ثاقب اســـت. برد مؤثر این توپ مسلســـل ۳۶۰۰متر و نرخ آتش تئوریک آن ۳۰۰۰تا ۴۵۰۰ تیر در دقیقه است که در یک قطار فشنگ ۶۰یا ۱۰۰ تیری شلیک می‌شوند. در داخل برجک سیستم که در مجموع ۶۲۰۰ کیلوگرم وزن دارد، گنجایش ۱۵۵۰ فشـــنگ وجود دارد. ایران جزو معدود کشـــورهایی است که این سامانه را در اختیار دارد.

زیردریایی السابحات

زیردریایی السابحات از سری زیردریایی‌های فوق سبک است که قادر است به‌راحتی تا نقاط نزدیک دشـــمن عملیات رزم دفاعی انجام دهد. گشـــت شناســـایی، پیاده کردن تکاور، حمل و نصب توپخانه از جمله قابلیت‌هـــای این زیردریایی فوق ســـبک و کوچک ایرانی اســـت. این زیردریایی از انواع زیردریایی‌های تاکتیکی و فوق‌سبک ساخت وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران است. ویژگی خاص این زیردریایی مرطوب بودن آن است؛ یعنی در هنگام استفاده از السابحات قسمت خدمه آن بیرون می‌ماند و به همین دلیل هم به‌نام زیردریایی مرطوب مشهور است.

ناوشکن دماوند-۲

هنگامی که ارتش کار ساخت دماوند را در دریای خزر آغاز کرد، الگوی سازندگانش همان الگوی ساخت کشتی در جنوب کشور بود؛ درحالی‌که دریای خزر تفاوت‌های جدی‌ای با آب‌های جنوب ایران داشت و برای ساخت ناوشکن باید الگویی جدید طراحی و اجرا می‌شد. دریای خزر ایامی در سال شاهد غرق شدن شناور ۴هزارتنی بوده است و با این حال، دماوند در حالی در دریای خزر به آب انداخته شد که تنها ۱۳۰۰تن وزن داشت. اما دماوند ویژگی‌های خاص خود را دارد. ورق‌های جدیدی برای ساخت ناوشکن استفاده شـــد؛ چراکه در بنادری وارد می‌شد که با مشکل لایروبی روبه‌رو بودند. به این دلیل شناور باید آبخور کمتری پیدا کند و با این حال، پایدار بماند که این مهم نیازمند دانش و کســـب فناوری بالایی است. استفاده از فناوری‌های هوشمندساز و یکپارچه‌سازی سلاح در طراحی دماوند ۲نیز قابل توجه است. با وجود چنین پیچیدگی‌هایی ناوشکن دماوند ۲در مدتی کمتر از ۳سال وارد فاز عملیاتی شد؛ موضوعی که نشان می‌دهد ایران در ساخت ناوشکن‌های کلاس جماران به سطحی از توانمندی رسیده است که در کمتر از ۳سال می‌تواند ناوشکن متناسب با شرایط جوی بسازد. نصب پیشرفته‌ترین رادار با عنوان چشم عقاب و نصب سیستم‌های هدایت به سمت هدف و نیز امکان شلیک موشک عمود پرتاب از امکانات نصب شده در ناوشکن دماوند ۲است.

پهپاد ضد زیر دریایی

هدف قرار دادن شناورهای زیرسطحی دشمن یکی از سخت‌ترین و در عین حال پیچیده‌ترین اقداماتی اســـت که نیروی دریایی بـــرای دفاع از آب‌های سرزمینی کشور باید آن را انجام دهد. این موضوع نیازمند در اختیار داشتن تجهیزاتی است که بتواند زیر دریایی‌های دشمن را شناسایی و آنان را هدف قرار دهد. نیروی دریایی اخیرا به این فناوری با استفاده از پهپاد دست یافته است. پهپاد ضد زیردریایی که در اختیار نداجا قرار دارد قادر است در بردهای بســـیار بلند بیش از ۱۰۰۰ کیلومتر زیردریایی‌های دشـــمن را منهدم کند. اژدر مارک ۴۶ یکی از اژدرهایی است که این پهپاد می‌تواند حمل کند. البته این پهپاد یک پرنده چندمنظوره با قابلیت حمل چند نوع اژدر است به گونه‌ای که قادر است اژدر ضدکشتی نیز با خود حمل کند. این قابلیت اکنون در اختیار معدود کشورهایی از جهان است که ایران نیز از جمله این کشورهاست.

درباره ناوشکن دنا

انجام عملیات مدار ۳۶۰درجه که از سوی ناوگروه ۸۶نیروی دریایی راهبردی ارتش جمهوری اسلامی ایران صورت گرفت، نشان داد این نیرو توانمندی حضور در آب‌های بین‌المللی و دوردست را به شکل حرفه‌ای پیدا کرده اســـت. ناو دنا و ناوبندر مکران به‌عنوان ناوگروه انجام‌دهنده این عملیات هر یک مختصات خاص خود را دارند. دنا اما در این میان دارای قابلیت‌ها و ویژگی‌های خاص خود است. اما چگونه دنا ساخته شد و در مسیر ساخت آن چه اقداماتی صورت گرفت و چه کسانی پای کار ساخت آن بودند؟

سازنده: سازمان دریایی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

کلاس ناو: موج

۱۷۰
فناوری در کلاس موج استفاده می‌شود.

۱۷
فناوری اضافه در دنا به‌کار رفته است.

۶۶
شرکت دانش‌بنیان مشارکت کردند.

۴۵
درصد ارزان‌تر از نمونه‌های مشابه خارجی است.

۳۳۰
آزمایش کارخانه‌ای، ساحلی و دریایی برای تست ناو انجام شده است.

۱/۵۰۰/۰۰۰
نفر ساعت مجموع نیروی به‌کار گرفته شده در ساخت ناو دنا است.

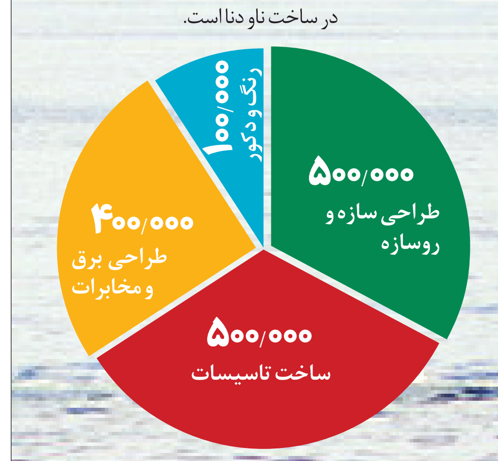

۳ ناوشکن جماران، سهند و دنا در ناوگروه‌های ارتش جمهوری اسلامی ایران حضوری فعال دارند و به ماموریت‌های بزرگ بین‌المللی و منطقه‌ای اعزام می‌شوند.

نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران دارای ۵ناوگروه اســـت که به شـــکل همزمان در حال انجام ماموریت در دریاهـــای مختلـــف هستند.

نیروی دریایی

ایران در دریا با دشمنانش چه کرد؟

جمهوری اســـلامی ایران پس از پیروزی انقلاب، روزهای سختی را در دریا سپری کرد. شروع جنگ تحمیلی و یورش دشمن به آب‌های جنوبی ایران و نیز حمله به تاسیسات نفتی موجب شـــد تا دریانوردان ایرانی، با حداکثر توان خود به آب‌ها بیایند و از مواضع ایران دفاع کنند؛ از این‌رو در عمر ۴۴ساله انقلاب اسلامی همواره شاهد رشادت‌ها و افتخارآفرینی‌های نیروی دریایی ایران در عملیات‌های مهمی بوده‌ایم. در ادامه مروری داریم بر مهم‌ترین سوابق مقاومت دریایی ایران در ۴دهه گذشته.

عملیاتی که نیروی دریایی بعثی‌ها را فلج کرد

عملیات مروارید را یکی از موفق‌تریـــن عملیات دریایی در ۸سال دفاع‌مقدس می‌دانند. این عملیات که نیروی دریایی رژیم بعث را فلج کرد، در ۷آذرماه ۱۳۵۹ با پشتیبانی نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی انجام شـــد. بندر ام‌القصر و ۲ سکوی نفتی البکر و الامیه در ســـاحل اروندرود، طی این عملیات بمباران شدند. همچنین ۵فروند قایق موشک‌انداز، ۷فروند شناور و ۶فروند میگ-۲۳، یک فروند میگ-۲۱ و یک فروند بالگرد سوپر فرلون عراق در این عملیات نابود شدند. شدت عملیات مروارید به حدی بود که نیروی دریایی عراق تا پایان جنگ قادر به ایفای نقش مؤثر در دریاها نشد. ناوچه موشک‌انداز پیکان در این عملیات نقش مهمی ایفا کرد. این ناوچه که در نوک حمله ایران قرار داشت، آتش سنگینی بر مواضع دشـــمن ریخت. رژیم بعث عراق برای توقف ناوچه پیکان ۳موشـــک به آن شـــلیک کرد که ۲موشک به ناوچه برخورد کرد و سبب غرق شدن آن شد.

هنرنمایی و رشادت تکاوران نیروی دریایی

در روزهای ابتدایی جنگ تحمیلی، عملیات اشکان توسط ناوچه‌های پیکان، جوشن و گردونه و با همراهی یک بالگرد صورت گرفت. این عملیات به‌منظور پایان دادن به تســـلط رژیم بعث عراق بر ســـکوهای نفتی ایران و انهدام ســـامانه شـــنود الکترونیکی عراق مستقر روی ســـکوها انجام شد. هشتم آبان ۱۳۵۹ دستور اجرای عملیات اشکان صادر شد. نهم آبان ناوچه‌های جوشن، پیکان و گردونه بوشهر خود را به نقطه کمینگاه در نزدیکی سکوهای نفتی نوروز و اردشیر رساندند. انهدام تأسیســـات متعلق به اسکله‌های دشمن با توجه به شرایط جوی بسیار نامناسب و متلاطم بودن دریا، از جمله هنرنمایی‌ها و رشادت‌های تکاوران نیروی دریایی در این عملیات بود که منجر به وارد شدن خسارت سنگین به ارتش بعث عراق شد.

ساقط کردن بالگرد آمریکایی

خلیج‌فارس در سال‌های آخر جنگ برای ایران ناامن شده بود و حضور آمریکا در این منطقه بر ناامنی خلیج‌فارس افزوده بود. شانزدهم مهرماه ۱۳۶۶ سردار شهید نادر مهدوی همراه با ۱۱همرزم شهید دیگرش برای انجام گشتزنی و حفاظت از آب‌های نیلگون خلیج‌فارس، با اســـتفاده از ۳فروند قایق تندروی توپدار به نام «بعثت» و یک فروند ناوچه به نام طارق به سمت جزیره فارسی رفتند. پس از رسیدن به جزیره فارسی صدای انفجار مهیب ناشـــی از انهدام رادار پایگاه فرماندهی توســـط بالگردهای آمریکایی به گوش رسید. لحظاتی بعد، یک فروند بالگرد کبرای MS6 متعلق به نیروهای آمریکایی بالای سر مهدوی و یارانش رسید. قایق حامل شهید آبسالان و شهید نصرالله شفیعی نیز هدف اصابت موشک آمریکایی‌ها قرار گرفت. شهید مهدوی موفق شد با استفاده از یک فروند موشک استینگر، یکی از بالگردهای آمریکایی را هدف بگیرد و ســـاقط کند. در نهایت مهدوی و یکی دیگر از همرزمانش اسیر شدند. ۶روز بعد، پیکرهای مطهر شهدا و پیکر مهدوی و همرزم دیگرش از مسقط تحویل ایران داده شد و اینچنین نخستین رویارویی مســـتقیم نظامی ایران و آمریکا در دریا رخ داد.

مراقب سربازانتان باشید!

۶نظامـــی انگلیســـی ســـال ۱۳۸۳ و در جریـــان اشـــغال غیرقانونی عراق، به شـــکل غیرقانونـــی وارد آب‌های ایران شدند. نیروی‌دریایی ســـپاه در اقدامی قاطع ضمن توقیف تجهیزات نظامی و ابـــزار آنان این افراد را بازداشـــت کرد. نظامیان دستگیر شده با دست‌های روی سر گذاشته شده از نیزارهای ســـاحلی آبادان به مراکز نظامی مربوط منتقل شـــدند. تصاویر نظامیان دستگیر شده نشـــان می‌داد آنان روحیه خود را باخته و در گوشـــه‌ای از اتاق گریه می کنند. مخابره این تصاویر به دنیا ســـبب تحقیر گسترده نیروهای نظامی سلطنتی انگلیس شد و مسئولان انگلیسی خواستار بازگرداندن این نیروها به کشور خود شدند. این اتفاق سوم فروردین ۱۳۸۶ نیز دوباره تکرار شـــد. ۱۵نظامی انگلیسی بعد از ورود به آب‌های ایران دستگیر شدند. طرف انگلیسی با لحنـــی تند خواهان آزادی آنان شـــد. ایـــران تأکید کرد که تنها با عذرخواهی، ملوانـــان را آزاد می‌کند. انگلیس از ایران عذرخواهی کرد. ایران نیز نظامیان انگلیسی را راهی خانه‌شـــان کرد و این‌گونه اقتدار خود و تحقیر طرف مقابل را به رخ کشید.

گریه ابرقدرت جهان مقابل سپاه

۲۲دی‌ماه ۱۳۹۴، ناوچه آمریکایی وارد آب‌های سرزمینی ایران شد و دریادلان سپاه پاســـداران با کمترین امکانات و بدون توجه بـــه تهدید ناو جنگی‌ای کـــه در همان نزدیکی قرار داشت با غیرتی مثال‌زدنی ۱۰نظامی مسلح آمریکایی را دســـتگیر کردند. خبر مثل بمب منفجـــر و عکس‌العمل طرف آمریکایی آغاز شد. در گام نخست مسئولان آمریکایی با تهدید ایرانی‌ها، خواهان آزاد شدن افراد متجاوز به کشور شدند. صحنه دست‌های پشت سر سربازان آمریکایی به نشانه تسلیم به جهان مخابره شد و موجی از شادی را میان مردم برانگیخت. مقامات آمریکایی در ابتـــدا ادعا کردند که قایق به ســـبب نقص فنی موتور وارد آب‌های ایران شده و کمی بعد گفتند که نیروهایشان به‌دلیل اشتباه در مسیریابی وارد آب‌های ایران شـــده‌اند. نکته مهم در این اتفاق، گریه برخی از دستگیرشـــدگان بود که بازتاب زیادی پیدا کرد. تصویر تسلیم‌شـــدن این افراد منجر به تحقیر ارتش اول جهان، آن هم به‌دست نیروهای سپاه شد.